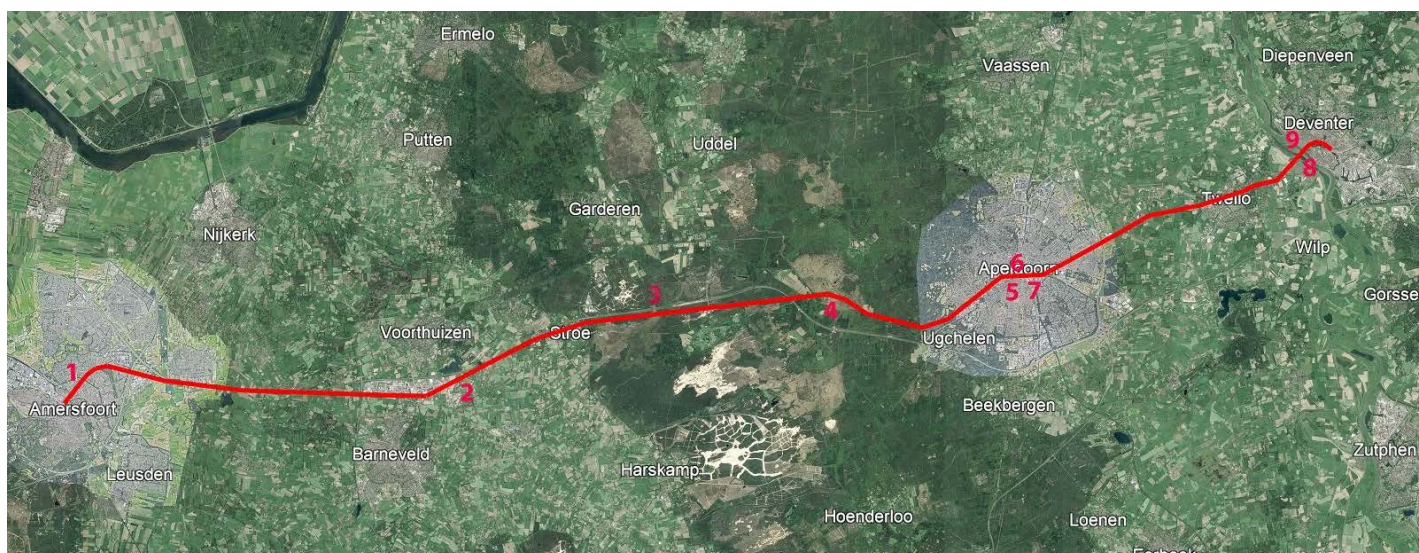

Terug naar Online Magazine

Kijk eens uit het treinraam

Van de Keistad naar de Koekstad

Dit 58 km lange traject voert je met de intercity in 35 minuten van de historische monumenten in Amersfoort dwars door de Gelderse vallei en de Veluwe en eindigt met een prachtig uitzicht op Deventer en de IJssel. Het gedeelte tussen Amersfoort en Apeldoorn is aangelegd in 1876 door de Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij en maakte deel uit van de lijn Amsterdam-Zutphen. Het gedeelte tussen Apeldoorn en Deventer werd direct daarna als zijtak van deze lijn aangelegd door de Koninklijke Nederlandsche Locaal Spoorwegmaatschappij. Nu is het traject onderdeel van de belangrijkste spoorverbinding tussen de Randstad en het Ruhrgebied. Langs het traject werden oorspronkelijk 13 stations gebouwd. Alleen dat van Apeldoorn staat er nog. Wel zijn er in deze eeuw drie stationnetjes bijgekomen, nl. Hoevelaken, Apeldoorn Osseveld en Twello.

Het Valleikanaal

0,0: Station Amersfoort Centraal. Over dit station is al geschreven bij het traject Amersfoort – Zwolle (De Reiziger maart 2020). Dat geldt ook voor het oude stationsgebouw uit 1863 aan de rechterzijde na ca. 500 meter en de fraaie historische Koppelpoort eveneens aan de rechterzijde nog een kleine 500 meter verder.

2,1: Valleikanaal: dit kanaal loopt van de Neder-Rijn bij Rhenen naar de Eem bij Amersfoort. Het werd tussen 1935 en 1941 aangelegd als een werkverschaffingsproject. Het is een afwateringskanaal maar het is ook ontworpen voor inundatie om de Grebbelinie te versterken. Restanten van deze linie zagen we langs het traject Utrecht- Arnhem.

6,8: Station Hoevelaken. Het station dateert van 2012. Mocht u hier willen uitstappen dan zit u op het verkeerde traject, want de treinen tussen Amersfoort en Apeldoorn stoppen hier niet, wel de stoptrein van Amersfoort naar Ede-Wageningen: de Valleilijn.

De Valleilijn heet zo omdat hij door de Gelderse vallei gaat. Dat doen wij ook de komende 20 kilometer. Deze vallei ontstond door een gletsjertong in de voorlaatste ijstijd, die riviersedimenten aan weerskanten opduwde (de Utrechtse heuvelrug en de Veluwe). Dit tongbekken werd na de ijstijd opgevuld met zand, klei en veen.

We rijden parallel aan de A1, de snelweg tussen Amsterdam en de Duitse grens bij Oldenzaal. Tot Apeldoorn zullen we deze snelweg vaker terugzien. Misschien lacht u besmuikt als u langs een file raast. Dit gedeelte van de A1 staat vrijwel jaarlijks in de top tien van files in Nederland.

Berg afval

R18,3 : Rechts doemt ineens een heuvel op. Dat verwacht je niet in deze vallei. Het is dan ook een kunstmatige heuvel van afvalverwerkingsbedrijf Vink. De berg afval wordt afgedekt met grond. Hij kan een hoogte krijgen van 45 – 55 meter.

Zo'n vijf kilometer verder rijden we de Veluwe binnen. De Veluwe bestond in de 19-de eeuw grotendeels uit stuifzand. De bossen werden tussen 1895 en 1920 aangelegd om het stuifzand vast te leggen. Nu probeert men juist het resterende stuifzand als waardevol ecosysteem te behouden. Vanuit de trein is van deze plekken helaas nauwelijks iets te zien.

Ecoduct

L27;1: Wat wel goed te zien is vanuit de trein is een ecoduct en dat is best bijzonder, want de trein rijdt er vrijwel altijd onderdoor. In dit geval is er een faunatunnel onder het spoor en zien we van vlakbij de faunabrug over de A1. Dit is de faunapassage Kootwijkerzand, opengesteld in 2018 en hij is 50 meter breed. Er staan camera's om het wild dat er gebruik van maakt te monitoren. Om welke aantallen het gaat is niet bekend.

35,3: We hebben even later weer te maken met een econduct. Nu rijden we er weer onderdoor. De foto is gemaakt vanuit de cabine van de machinist (zie www.youtube.com/watch?v=hZ-YlpNM6L4). Het is de natuurbrug Asselsche Heide, aangelegd in 2019. De spoorlijn doorsnijdt deze heide, die onderdeel uitmaakt van Kroondomein Het Loo, een landgoed van 10.500 ha dat eigendom is van de staat. Van een groot deel heeft het koninklijk huis het gebruiksrecht.

Station Apeldoorn

43,4 Station Apeldoorn: het gebouw dateert van 1876 en is voor de sloop gespaard gebleven, althans wat de buitenzijde betreft. Apeldoorn was lange tijd een spoorwegknooppunt met behalve de nu nog bestaande lijnen naar Deventer en Zutphen ook een in 1972 gesloopte lijn naar Zwolle, een eveneens gesloopt lijntje naar Paleis het Loo en een opgeheven lijn naar Dieren. Dat laatste is niet helemaal waar, want op een levensgroot bord aan de rechterzijde kunt u afleiden dat de Veluwse Stoomtrein Maatschappij voor toeristen ritjes maakt tussen Apeldoorn en Dieren. Voor informatie zie www.stoomtrein.org.

Links van het spoor staat een oude fabrieksschoorsteen. Die is van de nettenfabriek, opgericht in 1884 en ter ziele gegaan in 2007. Nu is er plaats voor “creatieve eigentijdse ondernemingen“, maar uiteindelijk moet het een “toekomstgerichte urban stadswijk” worden, aldus de wervende tekst op www.denettenfabriek.nl. Er werden bijna 125 jaar netten gemaakt voor de visserij. Waarom hier kun je je afvragen zo ver van zee. De nieuwe treinverbinding speelde een rol , maar er was ook een verbinding over water, die we een paar honderd meter verder kruisen.

Apeldoorns kanaal

44,0: Apeldoorns kanaal, aangelegd tussen 1825 en 1829 tussen de IJssel bij Dieren en de IJssel bij Hattem. Het was een soort back-up voor de IJssel, die in die tijd zowel bij hoge als bij lage waterstanden niet bevaarbaar was. In 1972 werd het kanaal voor de scheepvaart gesloten. Er zijn diverse plannen gemaakt om het kanaal weer bevaarbaar te maken voor de recreatievaart. Gedeeltelijke verbeteringen werden uitgevoerd, maar een volledige openstelling bleek niet haalbaar.

46,1: Station Apeldoorn Osseveld, opengesteld in 2006

55,0: Station Twello: er was al een station in 1886; dit werd in de oorlog vrijwel geheel vernield. Het dorp had daarna jarenlang geen station totdat in 2006 het huidige station in gebruik werd genomen.

De IJssel

56,8: De IJssel: dit is wel de mooiste manier om Deventer binnen te rijden: over de spoorbrug over de IJssel. Een ansichtkaart van de hanzestad met de toren van de Lebuinuskerk prominent in beeld.

Op het eerste gezicht lijken er wel twee IJssels te zijn. De westelijke geul is aangelegd in het kader van het project Ruimte voor de Rivier. De rivier heeft letterlijk meer ruimte gekregen om water te bergen en zo het overstromingsgevaar te beperken.

Spoorbrug

De spoorbrug waar we over rijden is de eerste brug over de IJssel bij Deventer, voltooid in 1887. Er was toen nog geen verkeersbrug. En omdat er nog niet zoveel treinen reden, werd in die beginperiode ook ander verkeer toegelaten op de brug (*zie deze foto van de Nederlandse Bruggenstichting*).

58,1: Station Deventer. Met aan de rechterzijde het Rijsterborgerpark (eind 19-de eeuw aangelegd in de Engelse landschapsstijl) rijden we station Deventer binnen. Dit station was er al in 1865, dus eerder dan de spoorlijn Apeldoorn-Deventer. Dat komt omdat de spoorlijn Arnhem-Zwolle toen al was aangelegd. Het huidige station is van 1914. De oorspronkelijke kenmerken zijn nog goed bewaard gebleven zoals in [de wachtkamer](#) derde klas tussen perron 3 en 4 (zie Rover online magazine 4-22). Het station is dan ook niet voor niets een rijksmonument. U kunt hier doorreizen naar Enschede of overstappen op de intercity's naar Arnhem of Zwolle. En natuurlijk kunt u ook uitstappen in Deventer, al eeuwenlang beroemd om zijn koek, die er nog steeds gemaakt wordt.

Meer Uit het raam

[Uit het raam: Amersfoort - Deventer](#)

[Uit het raam utrecht-arnhem](#)

[Breda - Dordrecht](#)

[Kijk 'ns uit het raam: van de lensligger naar de hond](#)

[Uit het raam: Den Haag - Rotterdam](#)

[Uit het raam: Utrecht - Den Bosch](#)

Meest gelezen artikelen De Reiziger

[Spoorlijn Hamont – Weert laat op zich wachten](#)

[Spoorboekje 2022: vaker en soms sneller](#)

[Spoordienstregeling 2023: veel reizigersongemak bij NS](#)

[Maaslijn: elektrisch in 2025?](#)

[Het spoor na 2024: nieuwe concessie op komst](#)

[De nachttrein is terug!](#)

ALSO ON ROVERNL

NS maakt samenreiskorting flink ...

3 maanden geleden · 6 reacties
NS gaat het flink moeilijker maken om gebruik te maken van samenreiskorting. ...

Enquête: wat moet er veranderen in jouw ...

één maand geleden · 1 reactie
Zou een vrijliggende busbaan bij jou in de buurt echt een oplossing zijn? ...

OV versus auto: een ongelijke strijd

2 maanden geleden · 1 reactie
De bestaande goederenspoorlijn Hamont – Weert maakt deel uit ...

Podcast: Het streekvervoer staakt. ...

10 dagen geleden · 2 reacties
Te krappe roosters, te weinig geld. Het streekvervoer wordt geteisterd door ...

Actie: onder brief voor ge

10 dagen gelede
Rover is een handtekening om goed en be

G

Start de discussie...

MELD AAN MET

OF REGISTREER JE BIJ DISQUS ?

Naam

Delen

Beste Nieuwste Oudste

Reageer als eerste.

Abonneren

Privacy

Do Not Sell My Data

[back to top](#)

Meld je aan voor onze nieuwsbrief:

Emailadres *

Voornaam

Achternaam

Aanmelden

ROVER

Contact

Postbus 2132

3800 CC

Amersfoort

info@rover.nl033-4220450 (10:00
- 16:00 uur)[Meer](#)[contactgegevens](#)

Doe mee

[Word lid](#)[Doe een donatie](#)[Word vrijwilliger](#)

Volg ons

